

ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Γ΄ ΤΑΞΗΣ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΡΙΤΗ 21 ΜΑΪΟΥ 2002

ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ:

ΙΣΤΟΡΙΑ

ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΠΕΝΤΕ

ΟΜΑΔΑ Α΄

ΘΕΜΑ Α1

α. Γιατί η εργατική τάξη στην Ελλάδα δεν κατόρθωσε να διαδραματίσει αποφασιστικό ρόλο στις κοινωνικές εξελίξεις του τόπου έως το 1910;

Μονάδες 10

β. Ποιες είναι οι πολλαπλές συνέπειες που προέκυψαν για την Ελλάδα μετά την ενσωμάτωση των Νέων Χωρών στον εθνικό κορμό με το τέλος των Βαλκανικών πολέμων;

Μονάδες 16

ΘΕΜΑ Α2

α. Να γράψετε στο τετράδιό σας τα δεδομένα της **Στήλης Α** και δίπλα στο καθένα το γράμμα της **Στήλης Β** που δηλώνει τη σωστή απάντηση.

Στήλη Α	Στήλη Β
1. Ε.Δ.Ε.Σ.	α. Ιδρύει νεολαιίστικη οργάνωση, την Ε.Π.Ο.Ν.
2. Ε.Κ.Κ. Α.	β. Ανατινάζει τα γραφεία της προδοτικής φασιστικής οργάνωσης Ε.Σ.Π.Ο.
3. Ε.Α.Μ.	γ. Αποτελεί ένα είδος κυβέρνησης της ελεύθερης Ελλάδας.
4. Π.Ε.Α.Ν.	δ. Ιδρύει αντάρτικο σώμα με το οποίο δρα κυρίως στην περιοχή της Γκιώνας.
	ε. Δίνει την πρώτη μάχη στα Ρυκά της Παρνασσίδας.
	στ. Συμμετέχει στην ανατίναξη της γέφυρας του Γοργοποτάμου με το

β. Να δώσετε το περιεχόμενο των παρακάτω Συμφώνων :

- "Αντιδιεθνιστικό Σύμφωνο"
- "Σύμφωνο Μολότωφ - Ρίμπεντροπ"
- "Σύμφωνο της Άγκυρας"
- "Σοβιετοκεμαλικό Σύμφωνο Φιλίας".

Μονάδες 16**ΟΜΑΔΑ Β΄****ΘΕΜΑ Β1**

Με βάση το κείμενο που σας δίνεται και τις ιστορικές σας γνώσεις να κρίνετε την εκπαιδευτική μεταρρύθμιση του Ελευθερίου Βενιζέλου κατά τα έτη 1928-1932.

"Αλλά θα στηρίξω μεν ακόμη αποτελεσματικώτερον το κοινωνικόν καθεστώς δια της επιβαλλομένης αμέσου και ριζικής μεταρρυθμίσεως του εκπαιδευτικού μας συστήματος, εφόσον εκατοντάδες σχολείων της κλασσικής λεγομένης εκπαίδευσεως εξακολουθούν να εξαπολύουν κατ' έτος χιλιάδας νέων ατελέστατα συνήθως μορφωμένων, ανικάνων ουσιαστικώς διά κάθε παραγωγικήν εργασίαν, το μέλλον μας δε δεν ημπορεί παρά να είναι σκοτεινόν και το κράτος εργάζεται προφανώς δια να παρασκευάση τον μέλλοντα στρατόν της κοινωνικής ανατροπής. Είμαι βέβαια θιασώτης της κλασσικής εκπαίδευσεως αλλά δι' ελαχίστην αναλογίαν της σπουδαζούσης νεολαίας, δια τους ολίγους εκλεκτούς, οι οποίοι θα αποτελέσουν την ηγεσίαν της αύριον. Εις τους εκλεκτούς τούτους

κατατάσσω όλους εκείνους, οίτινες προερχόμενοι έστω εκ των κατωτέρων στρωμάτων θα ηρίστευον εις το δημοτικόν σχολείον και εις τους οποίους, εφ' όσον είναι άποροι, το κράτος θα έδιδεν υποτροφία δια να συνεχίσουν την περαιτέρω μόρφωσίν των. Δια τους πολλούς, τους φοιτώντας εις τα σχολεία της Μ. Εκπαιδεύσεως, η κλασσική λεγομένη εκπαίδευσις είναι στείρα απολύτως και άγονος.

Αλλά και το δημοτικόν σχολείον, το οποίον μορφούμενον εις σχολείον εργασίας πρέπει σοβαρώς να μεριμνήσωμεν, όπως καταστή γενικώς εξατάξιον, με την ευχήν όπως βραδύτερον γίνη και επτατάξιον, δεν αντιλαμβάνομαι ως σχολείον γενικής μόνον μορφώσεως.

Πιστεύω ότι κατά τα τελευταία έτη της εν αυτώ φοιτήσεως δυνάμεθα κυρίως εις τα σχολεία των γεωργικών περιφερειών να μεταδώσωμεν εις τους μαθητάς ποσόν πρακτικών γεωργικών γνώσεων, αι οποίαι θα τους καταστήσουν ικανωτέρους εις την καλλιέργειαν της γης και εάν ακόμη δεν έχουν τα μέσα ή την ευκαιρίαν να συμπληρώσουν την γεωργικήν των μόρφωσιν δια της φοιτήσεως εις πρακτικόν γεωργικόν σχολείον. Εννοείται άλλως τε ότι δεν θίγω παρά εις γενικωτάτας μόνον γραμμάς το πρόβλημα το κατ' εξοχήν πολύπλοκον και δυσχερές".

Τάσου Μιχαλακέα, *Ιστορική σύνθεσις*, σ. 630-631.

ΘΕΜΑ Β2

Μελετώντας την πηγή που σας δίνεται και αξιοποιώντας τις ιστορικές σας γνώσεις να περιγράψετε τις οικονομικές δραστηριότητες στις οποίες επιδίδονται οι Έλληνες αστοί κατά το 19^ο αιώνα.

"Το ζήτημα όμως που ενδιαφέρει περισσότερο εδώ είναι τα αποτελέσματα της μεταπρατικής ιδεολογίας. Γιατί οι μικρόπνοες οικονομικές δραστηριότητες του καθενός αστού ατομικά, στηριγμένες στην αποφυγή κάθε κινδύνου και στην επιδίωξη υψηλού και γρήγορου κέρδους καθόριζαν και τα όρια της συλλογικής πρακτικής της τάξης του, όρια οικονομικά και πολιτικά. Σε αντίθεση με τους δυτικούς συναδέλφους τους οι έλληνες αστοί είχαν διαστρεβλωμένη αντίληψη πολλών βασικών αναγκών του καπιταλισμού, όπως είναι π.χ. οι ανάγκες για προστατευτισμό ή για μια αναπτυγμένη εσωτερική αγορά. Αντιλαμβάνονταν τους δασμούς σαν μέσο για ν' αυξήσουν όχι την ανταγωνιστικότητά τους αλλά τις τιμές τους και το βραχυπρόθεσμο κέρδος... Γιατί άραγε (η αστική τάξη) θα επιχειρούσε να κυριαρχήσει στην πολιτική; Για ατομικά προνόμια που μπορούσαν ν' αποκτήσουν με τη δωροδοκία και την πατρωνεία; Τι αξία θα είχε μια μακρόχρονη πολιτική κυριαρχία για άτομα που ο ορίζοντας των προβλέψεών τους έφθανε μόνο λίγους μήνες πιο πέρα και η μεγαλύτερη φιλοδοξία τους ήταν να πετύχουν απόσβεση του κεφαλαίου τους σ' ένα ή δύο χρόνια; Ποιοι πόροι θα τροφοδοτούσαν την κεφαλαιϊκή σώρευση, αφού οι πρωταρχικές φροντίδες του μεγαλοαστού ήταν, όχι μόνο τότε αλλά και στην Ελλάδα του 20ου αιώνα,

να αποταμιεύει ή και να επενδύει ένα μέρος του πλούτου του στο εξωτερικό, ν' αγοράζει σπίτια και ν' αποθησαυρίζει χρυσές λίρες;"

Γ. Δερτιλή, *Κοινωνικός μετασχηματισμός και στρατιωτική επέμβαση (1880-1909)*, σ.95-96.

Μονάδες 25ΟΔΗΓΙΕΣ (για τους εξεταζόμενους)

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Τα θέματα να μην τα αντιγράψετε στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε.
Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα.
3. Να απαντήσετε στο τετράδιό σας σε όλα τα θέματα.
4. Κάθε απάντηση επιστημονικά τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: Μία (1) ώρα μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.

ΑΡΧΗ 6ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΤΕΛΟΣ 6ΗΣ ΣΕΛΙΔΑΣ